

Velkommen til Danmark

Immigrantmuseet i Farum er en samling af fakta og stærke fortællinger om mødet med Danmark. Fra hollandske bønder og polske roeplukkere til tyrkiske gæstarbejdere og nutidens syriske flygtninge. Man bliver ganske enkelt klogere.

NIELS PEDERSEN

Immigrantmuseum. Farum.

ar man tænker på, hvor meget indvandring og integration fylder i dansk politik, så burde immigrantrnuseet være et gigantisk sted. I virkeligheden gemmer det sig i den bageste del af Farum Kulturhus, men selv om museet ikke gør meget væsen af sig, fortæller det nogle væsentlige historier om skabelsen af det moderne Danmark.

Når man træder ind for, står der 'Velkommen' med hvide bogstaver på en rød væg. Velkommen til det nye land, nu begynder udfordringerne/opvelselse. På væggen kan man også læse, at Immigrationsmuseet er en mosaik af personlige skæbner og historiske begivenheder.

Begge elementer er lige vigtige i for-
 midlingen, og skæbner og fakta tegner
 et billede af indvandringens plus- og mi-
 nusider. Og det handler ikke kun om de
 seneste 50 år. Immigration har været en
 del af danmarkshistorien i årtusinder,
 så man møder både roepolakter, hol-
 landske anagerkanere, forflugte jøder,
 svenske jernbanearbejdere, tyske flygt-
 ninge og mange andre af den slags, vi i
 dag kalder nydanskere, i museets histo-
 riske mosaik.

Netop ordvalget spiller en vigtig rolle i samfundets beskrivelse af tilflytterne. Betegnelserne for immigranterne er og så skrevet på den røde væg og dukker op, hver gang man støder på indslag fra en ny tidsalder.

Vigtige ord

Og så er der deres efterkommere, 2.-g'ere osv. Ordene bærer på politiske holdninger og taler skiftende tiders sprog.

Den vigtigste årsag til bølgens indvandring til Danmark har til alle tider været arbejde. Folk på jagt efter noget arbejde. Kombinationen førte i 1500-tallet hollandske bønder til St. Magleby på Amager, hvor de dyrkede grøntsager på kongelig betaling og opbyggede et lokalsamfund, som stadig er synligt i områdets efternavne og traditioner.

Set med moderne øjne er det interessant, at hollænderne ikke var interesseret i integration. Der gik 238 år, før en 'hollænder' giftede sig med en dansker. Der var ikke så meget gang i ghetto-pakkerne dengang, og parallelsamfund blev ikke anset for at være noget skidt. Den historie kan man få i detaljer på Amagermuseet, Immigrantmuseet har den med som et markant nedslag i indvandringens tidslinje.

Længtes efter bulgur
Der er to særudstillinger på museet i Farum for tiden. Den ene er en række ny-skabte kjoler inspireret af 1800-tallets kvindelige polske roeplukkere på Lolland og Falster. Da de var flest, var 14.000

aktive i den fridige muld, og reopolakkerne fremkaldte i 1908 danmarkshistoriens første lov om arbejdsvilkår for gæstearbejdere. Den beskyttede både danske arbejdere mod unfair konkurrence og sikrede polakkerne bedre forhold. Igen en sag, der kan spejles i nutiden.

Den anden mindstilling er et interessant fokus på den madkultur, som de tyrkiske gæstarbejdere bragte med sig i 1970'erne. Og fantaserede om, da de var langt hjemmefra.

Der var typisk mænd, der rejste ud for at arbejde, men når de blev anset på f.eks. Jernstøberiet i Slagelse, var det umuligt at finde hjemlandets venomige retter. En række mænd fortæller om år med brød og te, pasta med yoghurt eller måske en fiskesfillet med friter, når der skulle være fest.

De længtes efter bulgur, fortæller flere af dem med en passion, som var det udenlandsdanskere, der talte om i krigs, og der er en del af forklaringen på, at tyrkiske restauranter, grillbarer og grønthandler med tiden blev en del af gadebilledet herhjemme. Danskerne var også klar til noget andet end fæske-sveg. Det fortæller Arfan El Mounzer, der grundlagde den legendariske Shawarma Grill House på Strøget i København:

SERIE

Natur og kultur på museum

De danske kulturhistoriske og naturhistoriske museer er populære. 8,5 millioner gæster besøgte udstillingerne i 2018, men hvordan står det til med formidlingen, hvordan udvikler museerne sig, og er de overhovedet et besøg værd?

Politikens Niels Pedersen anmelder
i løbet af sommeren en række markante
kultur- og naturhistoriske museer.
Serien slutter i dag.

Tidligere bragt: Tekstilmuseet i Herning (19. juli), Kvindemuseet i Aarhus (24. juli), Jernbanemuseet i Odense (31. juli), Naturama i Svendborg (6. august), Aalborg Zoo (14. august) og Koldkristmuseet Stevnstørt i Rødvig (19. august)

»Danskerne elsker kød, og i shawarma er der næsten kun kød«.

Integration begynder ofte i køkkenet eller ved disken.

En fodboldtrøje

Immigrantunussee, der åbnede i 2012, er fyldt med den slags velvalgte indslag og genstande, som kan starte diskussioner om etnik, medmenneskelighed og politik. Hjemmen arbejder på højtryk, når man står over for en burka, læser om ghettoer, illegal indvandring og de tyske flygtninge, som Danmark holdt i lejre i fire år efter Anden Verdenskrig. Eller hvad med raternerne, der var fredsloøse i Danmark i 1500-tallet? Vi kender dem i dag som romaer, og selv om det ikke længere er tilladt at dræbe dem (1), lever de stadig på kanten af samfundet.

På samme måde kan en fodboldtrøje blive åbningen til en samtale om rettigheder og økonomi. Samlingen byder på FCK-angreren Dame N'Doyes brugte trøje. Han stammer fra Senegal og kan arbejde som professionel fodboldspiller, fordi han er specialist og tjener rigeligt med penge. Hvis en af hans landsmænd skulle få lyst til at rejse til Danmark og tage arbejde på f.eks. en restaurant, ville situationen være anderledes. Det er gratis at besøge Immigrationsmuset, og der er god valuta for pengene, selv om der til tider føles som at gå ind i en folder i 3D. Men indslagene giver en fin fornemmelse for, hvordan emnet behandles. Man bliver simpelt hen klogere af mødet med 500 års indvandrere, som på mange forskellige måder har sat deres præg på Danmark.